

SANOMAT Seurakunta

2/2021 www.salonseurakunta.fi 21.3.2021

Kaupunginjohtaja
Nissinen on iloinen
veronmaksaja s. 8-9

Seurakunnan
verkkosivut
uudistuvat s. 11

Rainer Friman
rakastaa kuunnella
ihmisiä s. 16

Hyvää
PÄÄSIÄISTÄ

TEEMARIPARI-
INFO s. 4-5
Ilmoittautuminen
ma 10.5.

Kastepuu – kastetulle oma puu?

Suomen Lähetysseuran Lähetys-sanomissa oli oivaltava ehdotus, kuinka seurakunnassa voitaisiin kullekin kastetulle lapselle lahjoittaa oma puuntaimi. Taloudellisena panostuksena kyse on melko vaatimattomasta investoinnista. Tässäkin voi silti nähdä, kuinka pienestä taimesta kasvaa suuri puu ja kuinka pienistä puroista kasvaa vähitellen virta.

Lahjoitus liittyy Lähetysseuran laajempaan kokonaisuuteen, jolla tuetaan kehitysvissä maissa toteutettavia ympäristöprojekteja. Näin autetaan heikoimmassa asemassa olevia selviämään ilmastonmuutoksen aiheuttamista elinolosuhteiden muutoksista. Tällainen työ on erityisen tärkeää, jotta voidaan auttaa ihmisiä selviämään elämässä omilla perinteisillä asuinalueillaan.

Paljon on viime aikoina kannettu huolta

väestön ikärakenteen epäedullisesta kehityssuunnasta ja erityisesti syntyvyyden laskusta. Seurakunnassa tämä näkyy selvästi kasteiden vähenemisestä; toki myös siinä, että myös kastettujen osuus syntyneistä on ollut laskusuunnassa.

Alussa esitetty ympäristötekojen ja kasteen yhteen liittäminen kuvaa hyvin sitä, kuinka kaikkien huolien keskellä syntyy uutta ja syttyä pieniä toivon kipinöitä. Kasteen liittäminen yhteisen hyvän pyrkimykseen antaa toivoa siihenkin, että useammilla lapsilla olisi alusta asti paremmat mahdollisuudet elämässä selviytymiseen.

Jo ennestään on mm. Salon kirkossa kastepuu, jossa kastettujen nimet ovat nähtävänä. Tuo puu saa nyt konkreettisemmän muodon kasteeseen liitettävien ympäristötekojen myötä.

Tällaisesta tulevaisuuden toivon näkökulmastahan on kyse myös pääsiäisessä.

Edessä oleva elämän voitto kuolemasta ei turhenna kärsimysviikon synkkyyttä. Kärsimystä ei voi kieltää siksi, että edessä on odotettavissa ehkä jotakin parempaa. Mutta toivo auttaa kulkemaan kärsimystenkin läpi.

Vanhastaan on ajateltu, että taivas on siellä, missä toiveet ovat toteutuneet, helvetti siellä, missä ei enää ole toivoa. Emme asu kummassakaan, vaikka maailmassa on toki paljon ihmisiä, joiden elämässä ei oikeastaan ole enää tulevaisuutta, ei ainakaan ilman yhteisiä ponnisteluja.

Siinä, että puhumme kasteesta juuri pääsiäisen aikaan, ei ole tietysti mitään uutta. Kirkon alkuaikoina pääsiäinen oli nimenomaan kasteen juhla. Pääsiäisenä kastettavat puettiin valkeisiin vaatteisiin, joita käytettiin koko pääsiäisviikon ajan. Pääsiäisen jälkeinen sunnuntai onkin ollut nimeltään valkoisten vaatteiden riisumisen sunnun-

tai. Tuolloin pukeuduttiin jälleen arkiasuihin. Toiselta nimeltään sunnuntai oli ”Kuin vastasyntyneet lapset”. Nimi viittaa siihen, että pääsiäinen kehottaa meitä palaamaan kasteen armoon. Kristuksen kärsimyksiin ja ylösnousemukseen kastettuina voimme käydä jälleen arkeen uudistuneina, vastasyntyneen lailla. Ehkä haparoivin askelin, mutta kuitenkin, uuden alun alkaessa.

Rauhaisaa pääsiäisen aikaa!

Timo Hukka
kirkkoherra

Ihmeotukset ja niiden raamatulliset olinpaikat

TIMO VIITANEN

Raamatun kansien välissä asustelee hämmäntäviä ja huolestuttavia luontokappaleita. En tarkoita esimerkiksi paperia syöviä toukkia, vaan ihan oikeita vanhan hyvän ajan hirviöitä. Mitä siis?

Vanhassa testamentissa meitä tervehtivät Behemot ja Leviatan. Behemot elää kuivalla maalla; sen voi tavata Jobin kirjassa. Siellä Jumala runollisin sanankääntein esittelee Behemotia Jobille esimerkkinä hienosta, mahtavasta ja pelottavasta luomistyön tuloksesta. Koetapa piirtää kuvauksen perusteella (Job 40)! Tutkijat ovat arvelleet Behemotia virtahevoksi. Virtahevon itsensä kanta asiaan ei ole tiedossa.

Leviatan puolestaan on jonkinlainen tarkemmin määrittelemätön merihirviö. Antiikin kansojen teknologia mahdollisti merenkulun, muttei syvänmerensukellusta. Merimatkoilla kohdattiin satunnaisesti kaikenlaisia syvyyksien kummajaisia; joskus niitä lienee rantaankin ajautunut tai päätyneet kalastajien verkkoihin. Raamattu ei ole ainoa paikka, johon on jäänyt todisteita siitä, mitä näistä mörököleistä arveltiin – ja pelottaviltahan ne, pikimustat ja monesti terävähampaiset, näyttävät. Toisaalta ar-

veltiin, että semmoisia kai kuuluukin juuri meren pimenoissa olla, kun kerran Luoja ne on sinne laittanut.

Merihirviöstä käynee myös se jättikala, joka Joonan kirjassa nappaa profeetan kyytiin merestä. Kalan sisikunnassa luulisi olevan outo olo, mutta Joona vaikuttaa tilanteeseen tyytyväiseltä – ei aiheetta, sillä hän oli sitä ennen ollut hukkumaisillaan ja on siis nyt ns. kuivilla. Myös profeetan Jumala-suhteeseen kalan sisukset vaikuttavat tervehdyttävästi. Vastuullinen hengellinen ohjaaja ei silti suosittelisi tätä keinoa kellekään: vaikka riittävän suuren ja yhteistyöhaluisen kalan sattuisi löytämäänkin, sen vatsahapot voisivat koitua matkalaisen kohtaloksi ennen kuin hengellinen elämä ehtii mainittavasti virkistyä. Joona kyllä rantautuu elävänä ja jatkaa matkaansa Niniven kaupunkiin profetoimaan kuten piti, mutta se on toinen tarina.

Uudessa testamentissa hirviöt ovat käytännössä Ilmestyskirjan yksinoikeus: ”ilmestyskirjan peto” terminä on tunnetusti levinnyt yleiskieleenkin. Kirjassa on itse asiassa kaksi petoa, toinen monipäinen ja -sarvinen kummajainen, toinen taas Jeesuksena esiintyvä huijari. Kolmantena rikoksumpanina häärää vielä lohikäärme. Vuosisatojen mittaan ovat ihmiset piristä-

neet arkensa harmautta syyttämällä milloin ketäkin vastustajaansa yhdeksi näistä kolmesta.

Ihmisen sisäisten hirviöiden suhteen Uusi testamentti on realistinen – niitä puhutellaan kaunistelematta suoraan kutsumanimellä – mutta johdonmukaisen optimis-

tinen: Jumala on voittanut ne. Lutheria mukaillen: *näin on myös meidän elämänsämme.*

Siksi me muuten vietämme pääsiäistäkin.

Kirjoittaja on Salon seurakunnan pappi, joka ei harrasta kalajuttujen kertomista.

Pääsiäinen etänä

... ja muuta ajankohtaista

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Ei saatu "normaalia" pääsiäistä vieläkään. Yhä ollaan pääosin etäyhteyksien varassa, ja kirkonmenoihin saa osallistua vain verkon tai radion välityksellä.

Viime vuonna tähän aikaan seurakunnassa tehtiin kiivaaseen tahtiin tallenteita julkaistavaksi verkossa pitkin pääsiäisenpyhiä. Nyt on välineistö karttunut niin, että jumalanpalvelukset ja muitakin tilaisuuksia voidaan striimata eli lähettää suoratoistona.

Ehtoolliselle sentään pääsee yksittäin,

vaikka ei yhdessä – myös kiiristorstaina, perinteisistä perinteisimpänä ehtoollisenviettopäivänä.

Normaaliaikaa odotellaan myös muiden kuin kirkkotilaisuuksien osalta. Aikuisten kokoontumiset ovat edelleen tauolla, lasten ja nuorten toiminnot jatkuvat rajoitusten ja turvajärjestelyjen sallimissa puitteissa. Vielä on mahdoton ennustaa, voidaanko toimintaa laajemmin avata koko keväänä.

Pääsiäisen tilaisuuksista, kirkkojen aukioista ja kaikesta tapahtumia muistuttavasta toiminnasta tarkemmin sivuilla 12–13.

Oman pitäjän pappeja radiohartauksissa

Johannes Alaranta Perniöstä puhuu to 25.3., 15.4. ja 22.4. aamuhartaudessa Yle Radio 1:ssä. Iltahartaudessa kuullaan to 22.4. ja 29.4. Suvi Laaksosta Perttelistä.

Aamuhartaus lähetetään ma–la klo 6.15 ja uusintana klo 7.15. Iltahartaus tulee ma–pe klo 18.50 ja lauantaisin klo 18 soivien ehtoekellojen jälkeen.

Henkilöstöuutisia

Seurakuntapastori Anna Knuutila on virkavapaalla 12.2.2022 asti, ja hänen sijaisenaan jatkaa Lasse Lindberg.

TM Pekka Mäenpää hoitaa puolikas-ta seurakuntapastorin virkaa 1.5.2021–30.4.2022.

Musiikin maisteri Matti Rantatalo on palkattu kanttorin virkaan viiden vuoden määräajaksi huhtikuun alusta lukien. Täydennystä tarvittiin, koska kanttorien määrä väheni viime vuoden lopulla aiottua enemmän, kun Jari Parviainen menehtyi ja Riitta Koivisto siirtyi kanttori-tiedottajasta kokonaan viestinnän tehtäviin.

Nuorisotyönhoaja Anette Wikströmin virkavapaus jatkuu vuoden 2021 loppuun.

Riikka-Liisa Loikas irtisanoutui kirkkoheranviraston toimistosihteerin virasta 1.3. lukien. Tehtävää hoitaa Merja Barry kulu-

Musiikin maisteri Matti Rantatalo

van vuoden loppuun saakka.

Hautausmaille on palkattu 40 kausityöntekijää reilun puolen vuoden ajaksi. Kesäksi työtä saa lisäksi kolmisenkymmentä koulu-laista enintään kahdeksaksi viikoksi.

Hygieniakampanja jatkuu

Diakoniatyö ottaa edelleen vastaan lahjoituksia hygieniakampanjaan. Jos voit ja haluat auttaa, hanki omalla kauppareisullasi esimerkiksi hammastahnaa, suihku-saippuaa, pyykinpesuainetta, tiskiharjoja, maskeja... Pienikin erä on tervetullut.

Tarvikelahjansa voi tuoda Saloton eteiseen diakoniataloon, Kirkkokatu 5. Ovi (keskimmäinen kolmesta) on avoinna ti–pe klo 10–14. Diakoniatyö jakaa hygieniatar-

vikkeet vähävaraisille salonseutulaisille asiakkailleen.

Kuusjoen pappila myytiin yksityiskodiksi. Kuva: Kai Fagerström

Pappila- ja maakauppoja

Kuusjoen pappila on myyty Essi ja Tero Lempiäiselle 75 000 euron hintaan. Kirkkovaltuuston 3.3. hyväksymä kauppa menee vielä kirkkohallituksen vahvistettavaksi, kuten kaikki seurakuntien kiinteistökaupat.

Pappilan ostajat tulivat toissa vuonna "paluumuuttajina" Kuusjoelle, josta Tero Lempiäinen on kotoisin. Pappila hankittiin uudeksi kodiksi, koska nykyinen on alkanut käydä nelihenkiselle perheelle pieneksi. Kun Lempiäiset lisäksi pitävät vanhojen talojen

kunnostusprojekteista, oli pappila hyvä tarjokas. Siellä riittää neliöitä niin asumiseen kuin etätöihin. Kunnostuskohteitakin on riittämiin, yhtenä esimerkkinä öljylämmityksen korvaaminen jollakin muulla vaihtoehdolla.

Kirkkovaltuusto teki maaliskuun kokouksessa toisetkin kaupat: Särkisalon Pensalosta myytiin 1500 neliön määräala Liisa Nisulalle 4350 eurolla. Myös tämä kauppa on vielä vahvistettava kirkkohallituksessa.

Yhteisvastuulla köyhyyttä vastaan

Perinteiset yhteisvastuutapahtumat näyttävät tänäkin keväänä jäävän vähiin koronarajoitusten vuoksi. Jotta ikäihmiset Suomessa ja maailmalla saisivat apua, keräystulos karttuu varmimmin itse kunkin lahjoitustoimin.

Monta tapaa lahjoittaa

- ▶ MobilePayllä numeron 91757.
- ▶ Verkossa osoitteessa yhteisvastuu.fi/salo, johon pääsee myös oheisella QR-koodilla.

- ▶ Pankin kautta, viitteeksi Salon seurakunnan viitenumero 301770: Aktia FI82 4055 0010 4148 41 Nordea FI16 2089 1800 0067 75 Pohjola-Pankki FI14 5000 0120 2362 28

Kaikki nämä lahjoitukset kartuttavat oman seurakuntamme keräystulosta.

- ▶ Tekstiviestilahjoitus numeron 16588 kasvattaa valtakunnallista Yhteisvastuu-tuottoa vanhusten hyväksi:
  - APU10 (lahjoitus 10 €)
  - APU20 (lahjoitus 20 €)

Keräyslupa RA/2020/639/Kirkkopalvelut

Teemariiparit 2022

Teemaripareita on ensi vuonna kolme: laskettelu, vaellus ja uutuutena luova ripari Naarilassa. Niille ilmoittaudutaan jo keväällä.

Vuonna 2022 rippikouluun kutsutaan erityisesti vuonna 2007 syntyneet nuoret. Rippikouluun on tervetullut sellainenkin, joka ei vielä ole seurakunnan jäsen.

Ensi vuoden teemariippikoulut ovat lasketteluripari Ruotsin Åressa, vaellusripari Pyhätunturilla ja kolmantena uusi vaihtoehto: luova ripari Naarilan leirikeskuksesta.

Teemaripareihin kuuluu kaikkea mitä muihinkin rippikouluihin: opitaan paljon uskosta ja hankitaan elämän eväitä keskustellen, laulaen, soittaen, rukoillen ja seurakunnan toimintaan osallistuen. Lisäbonuksena saa elämyksiä Åren rinteiltä, Lapin tuntureilta tai eri taiteenlajien parista.

Ilmoittautuminen teemaripareille alkaa ma 10.5. klo 17 netissä: www.salonseurakunta.fi Teemariiparit täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautuminen on sitova.

Teemaripareille otetaan ensisijaisesti Salon seurakunnan jäseniä. Muita pääsee mukaan, jos paikkoja jää. Kaikille ilmoittautuneille lähetetään tieto riparille pääsystä viimeistään 21.5.2021.

Riparisuunnitelmat saattavat muuttua koronatilanteen mukaan. Teemaripareille ilmoittautuneille järjestetään joka tapauksessa rippikoulu ensi vuonna tavalla tai toisella.

Teemariparien lisäksi Salon seurakunnassa järjestetään ensi vuonna 15 muutakin rippikoulua kesällä ja talvella. Leirit pidetään seurakunnan omissa leirikesköksissä Juvankoskella, Kesä-Angelassa, Naarilassa ja Reilassa. Myös leiritön vaihtoehto on tarjolla sekä talvella että kesällä.

Muihin kuin teemaripareihin ilmoittaudutaan elokuussa. Kutsu riparille lähetetään kaikille vuonna 2007 syntyneille Salon seurakunnan jäsenille kesän aikana.

Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä: Lasse Lindberg vs. rippikoulupappi 044 774 5378 lasse.lindberg@evl.fi

Laskettelurippikoulu Ruotsin Åressa

- Aloituspäivä su 24.10.2021 Mahlakankareen seurakuntakodissa, Koivulankuja 2.
- Viikonloppuleiri 22.–23.1.2022 Naarilan leirikeskuksesta.
- Leiriosuus 18.–27.2.2022 Vallbogårdenin

leirikeskuksesta Åressa. Lähtö perjantaina iltalaivalla ja paluu sunnuntaiamuna.

- Konfirmaatio su 6.3.2022 Uskelan kirkossa.
- Hinta 590 € (muilta kuin salolaisilta 840 €) sisältää rippikoulun ohjelman lisäksi matkat, majoituksen, ateriat ja kuuden päivän hissiliput, mutta ei mahdollisia välinevuokria. Hinnasta 150 € laskutetaan viikolla 40 ja loput viikolla 50.

Päivittäin käydään laskettelemassa Åren rinteillä, jotka ovat noin puolen tunnin matkan päässä Vallbogårdenista. Riparilaisilta edellytetään aiempaa laskettelukokemusta, ja laskettelukypärän käyttö on kaikille pakollista.

Vaellusrippikoulu Pyhätunturilla

- Aloituspäivä 7.11.2021 Mahlakankareen seurakuntakodissa, Koivulankuja 2.
- Viikonloppuleiri 14.–15.5.2022 Naarilan leirikeskuksesta.
- Leiriosuus 6.–14.6.2022 Kairosmajan leirikeskuksesta ja Pyhätunturin maastossa.
- Konfirmaatio la 18.6.2022 Uskelan kirkossa.
- Hinta 390 € (muilta kuin salolaisilta 500 €) sisältää rippikoulun ohjelman lisäksi matkat, majoituksen ja ateriat. Hinnasta 150 € laskutetaan viikolla 40 ja loput viikolla 15.

Päivittäin tehdään kohtuumittaisia vaelluksia lähituntureille. Leiriin kuuluu myös yksi kanoottivaellus.

Vaellusriparille lähtijältä edellytetään normaalia peruskuntoa.

Luova ripari Naarilassa

- Aloituspäivä 5.12.2021 Mahlakankareen seurakuntakodissa, Koivulankuja 2.
- Viikonloppuleiri 21.–22.5.2022 Naarilan leirikeskuksesta
- Leiriosuus 26.7.–2.8.2022 Naarilan leirikeskuksesta
- Konfirmaatio su 7.8.2022 Uskelan kirkossa
- Hinta 120 € sisältää rippikoulun ohjelman, materiaalit, majoituksen ja ateriat.

Luovalla riparilla kaikessa työskentelyssä hyödynnetään luovia menetelmiä. Ohjaajina toimivat seurakunnan työntekijät ja muutama vierailija, jotka ovat perehtyneitä draamaan, musiikkiin, tanssiin ja kuvataiteeseen.

Jumala on antanut jokaiselle lahjoja, ja tällä riparilla ne pääsee ottamaan käyttöön musiikin, taiteen, tanssin ja draaman keinoin. Aiempaa kokemusta niistä ei tarvitse olla.

Ilmoittautuminen alkaa ma 10.5. klo 17!

KERTTU AALTONEN

SUVI LAAKSONEN

Sofia, vaellusriparilla 2020

Uiime kesän vaellusripari oli Sofia Tuomikosken ensimmäinen matka Lappiin.

– Tosi nättejä maisemia oli erityisesti Luostolla.

Maisemien ohella Sofialla on muutakin mielessä leirin pluspuolelle:

– Tosi kivat vaellukset, tarpeeksi vapaa-aikaa ja mukavat isokset.

Kuntokin riitti päivittäisiin kävelymatkoihin hyvin.

Miinuksiin Sofia kirjaa vaihtelua kaivanneet aamupala- ja eväisleivät sekä pitkät bussimatkat.

Erityisesti menomatka tuntui raskaalta,

kun oli pitänyt herätä aikaisin eikä Sofia saanut

bussissa nukutuksi. Paluumatkalla uni sen sijaan maittoi.

Jos oma ripari pitäisi nyt valita uudelleen, Sofia lähtisi taas vaellukselle:

– Se oli hyvä valinta.

Kerttu, isosena 2020

Muurlalainen Kerttu Aaltonen oli isosena viime kesän vaellusriparilla. Juuri sinne Kerttu halusikin, kun leirivalikoimassa ei enää ollut purjehdusriparia, jollaisella hän itse oli ollut.

Kertun mielestä vaellusripari voi kuulostaa nimenä turhan vaativalta. Yhtä hyvin se voisi olla vaikka retkeilyripari.

– Ollaan päivät ulkona, kävellen luonnossa ja katsellaan maisemia, Kerttu kuvailee.

Mukaan lähteäkseen ei tarvitse hankkia kalliita vaellusvarusteita, ja hyvä peruskunto riittää:

– Kunhan jaksaa kävellä 5–10 kilometriä päivässä.

Vaeltamisen katkaisevat oppitunnit luonnon helmassa, ja luonto on usein mukana myös oppituntien sisällöissä.

Teemariarit

ovat muita ripareita kalliimpia, mutta vaelluksen hintaa Kerttu kehottaa katsomaan siitä vinkkelistä, että maksu kattaa viikon Lapin-reissun matkoineen ja täysihoitoinen.

– Siihen nähden se on edullinen.

Kalle, lasketteluriparilla 2021

Kuusjokelaisen Kalle Yli-Jaman oli helppo valita lasketteluripari, sillä kaksi siskoa oli jo ollut siellä leiriläisinä ja kolmas isosena. Hyvää mainosta oli tullut myös muutamalta kaverilta, ja laskettelukokemustakin Kallella on kolmivuotiaasta asti.

Pieni pettymys oli se, ettei päästy Åreen, mutta onneksi sentään Lappiin Pyhälle. Paikanvaihdoksen lisäksi korona vaikutti riparin ennakkotapaamisiin, joita oli vähemmän ja porrastetusti, osin etätehtävinä. Riparipassin merkinnät Kalle ehti koota jo ennen joulua.

Leirijakso oli Kallen mielestä koko ajan aika hauska. Matkan aikana tutustui hyvin toisiin riparilaisiin, samoin ryhmätehtävissä.

Erityismaininnan Kallelta saa hieno Revontulikappeli, johon päästiin leirin viimeisenä iltana.

– Meidät kaikki siunattiin siellä, ja saimme lukea kirjeet, jotka vanhemmat olivat meille kirjoittaneet.

Tuuli, lasketteluriparilla 2009

Perniöläinen Tuuli Turunen oli mukana kaikkien aikojen ensimmäisellä Salon seurakunnan järjestämällä lasketteluriparilla. Nykyisin Tuuli asuu Turussa ja työskentelee varhaiskasvatuksen opettajana.

– Päädyin lasketteluriparille varmaan siksi, että se oli ihan uutena vaihtoehtona houkutteleva ja myös suuri osa hyvistä kavereista haki sille. Meitä perniöläisiä olikin aika monta, kun ryhmäkuvaa katselee, Tuuli kertoo.

Laskettelukokemusta Tuulilla oli ennestään aika vähän, joten ensimmäiset päivät piti mennä hyvin rauhallista vauhtia.

– Rippikoulun jälkeen kävin paljon laskettelemassa ja nykyäänkin silloin tällöin. Åressa oli hirmu kivat rinnet, käytiin siellä koulunkin kanssa myöhemmin.

Isosia ja ohjaajia Tuuli kehuu ihaniksi:

– Ripari vietetään niin tiiviisti yhdessä ja isoista aiheista puhuen, että muodostuu pitkiäkin ystävyksiä.

– Muistan, että kerran puhuttiin unelmamiehistä ja -naisista. Oli hirmuisen tärkeää teini-ikäisenä keskustella siitä, mitä arvostaa muissa ja mitä toivoo muiden arvostavan itsessä. Se vähensi teini-ikäisen ulkonäkö-

paineita ja ennakkokäsityksiä.

Muutenkin riparilla keskustellaan usein paljon sellaisistakin aiheista, jotka eivät suoraan liity rippikoulun sisältöön, Tuuli miettii.

– Isokset ovat hurjan tärkeitä vähän itseä vanhempina nuorina, joiden kanssa pohtia elämää ja isoja juttuja.

Riparilla sattui muutama loukkaantuminen eikä meno ollut muutenkaan aina rauhallista:

– Varmaan oli vähän juttua siitä, ettei uutta lasketteluriparia voi järjestää, kun oltiin niin huviliporukka, tai ainakin osa oli.

Ei lasketteluripareita sentään tähän yhteen kertaan lopetettu: tulossa on jo neljästoista.

– Kiva, että niitä vielä järjestetään. Oli hienoa, että nuoria tuli eri kouluista ja sitä kautta tutustui tosi moniin uusiin ihmisiin, Tuuli sanoo ja kiittää lasketteluriparille arvosanaksi erinomaisen.

– Myös tämä haastattelu oli kiva. Päädyin laittelemaan muutamille vanhoille riparikavereille viestiä!

Tuuli (toinen vas.) leirillä 2009.

Pääsiäisperinteitä, muistoja ja juhlan valmistelua

HAASTATTELU:
ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Iloinen keväinen ruokajuhla

Pallaskorven perheessä Suomusjärvellä pääsiäistä on yleensä vietetty isollakin joukolla lähisuvun kesken, mutta tältä vuodelta kokoon-tumiset jäävät väliin:

– Ei ole syytä ruveta riskeeraamaan, Jaakko Pallaskorpi sanoo ja naureskelee perheen lapsi-neen ja koirineen olevan jo muutenkin liian iso yksikkö nykyisiin koronarajoituksiin.

Pääsiäisenä on tavattu syödä hyvin:

– Ei ollenkaan pidetä paastoa mutta kauheasti syödään sen päätteeksi!

Lammas on pitänyt pintansa perheen pääsiäispöydässä, ja sitä on monesti syöty useam-mallakin tavalla. Pashaa tehdään itse, mäm-miksi kelpaa kaupasta ostettu, eikä se ole enää vain aikuisten herkku:

– Mämmi on alkanut maistua kouluikäisil-lekin.

Pääsiäinen näkyy kotona myös muualla kuin ruokapöydässä:

– Lasten myötä kerhosta ja koulusta tulee kaikenlaista askartelusetiä. Kotona kasvate-taan rairuohoa ja maalataan kananmunia, Jaakko Pallaskorpi luettelee.

Myös virvontaperinnettä on perheessä ylläpidetty. Viime vuonna etävirvottiin, ja samoin pitää varmaan tehdä nytkin.

Pääsiäiseen liittyy Jaakko Pallaskorven mie-lestä paljon positiivista:

– Sehän on iloinen juhla, kun päästään pitkän-perjantain yli, hän mieltii.

Kevätkin on usein jo kukkeimmillaan, ja pit-kä viikonloppu useine vapaapäivineen on ter-vetullut tauko arjen keskelle. Sekin on tärkeää, että juhlaan valmistaudutaan – vaikkapa sit-ten virvomisvitsoja koristaen ja rairuohon kas-vua seuraten.

Jaakko Pallaskorpi kertoi perheen pääsiäisen-vietosta tuotuaan Matildan (5 v) päiväkerhoon Kitulan seurakuntakeskukseen. Mukana oli myös Adalmina (1,5 v). – Suomusjärvi valikoitui perheen kotipaikak-si kymmenisen vuotta sitten, koska täällä oli tarjolla edullisempia ja paljon pa-rempiä tontteja kuin lähempänä pääkaupunkiseutua.

Munien litsausta ja pääsiäismatkailua

Kansikuvassa köllöttävän Madde-kissan nykyinen emäntä Kaarina Määttänen kertoo pääsiäismuistoja eri elämänvai-heilta:

– Lapsena oli kaikkea hassuttelua, virvomista ja sen sellaista.

Isä vei pääsiäisaamuna katso-maan, kuinka aurinko tanssii:

– Mielikuvitusta kun vähän käytti, niin kyllä nouseva au-rinko väreili ikään kuin olisi tanssinut.

Hauska pääsiäisleikki oli karjalaisiin perinteisiin kuu-luva munien litsaus.

– Kummallakin leikkijällä oli keitetty muna, jotka ko-

pautettiin vastakkain. Se, jonka muna säi-lyi ehjänä, sai molemmat munat.

Omien lasten aikuistuttua Kaarina Mää-tänen ja hänen puolisonsa Pentti viettivät monet pääsiäiset matkailen:

– Silloin tehtiin usein jo vuoden ensim-mäinen matkailuautoreissu.

Määttäset kuuluivat kristittyihin karava-naareihin, joilla tapasi olla pääsiäistreffit jossain päin Suomea. Niissä oli pääsiäisen sanomakin vahvasti läsnä, sillä ohjelmaa oli aamunavauksista raamattutunteihin ja monenlaisiin leikkeihin.

Sitten kun ei enää matkailtu, pääsiäistä on vietetty hiljaisemmin kotona ja hellun-taiseurakunnan tilaisuuksissa.

Kun Kaarina Määttänen muutama vuo-si sitten jäi leskeksi, hän sai poikansa per-heestä asuinkumppanikseen Madde-kis-san.

– Hän komentelee minua, Kaarina Määttänen on valittavanaan, mutta kiitte-lee Maddea hyväksi seuralaiseksi.

Yöt Madde nukkuu emäntänsä vieressä ja komentaa tämän levolle joskus päiväl-läkin. Maddesta on kuulemma myös jut-tuseuraa, ja puhelinkeskusteluihinkin kis-saneiti haluaa sanoa sanansa, etenkin jos kuulee emäntänsä Ulla-ystävän soittavan.

Kaarina Määttäsellä on rakkaita muistoja niin lapsuuden leikeistä kuin matkoista kristittyjen karavaanarien pääsiäistreffeille.

Mämmikokeiluja ja kevätkukkakauppaa

Leena Salmi pyörittää kotileipomoa, lou-naskahvilaa ja kukkupuotia Kitulan seura-kuntakeskuksen toisessa päässä Suomus-järvellä. Hän innostui pääsiäisen edellä kokeilemaan isoäitinsä ja äitinsä perinteen jatkamista:

– En ole ikinä ennen tehnyt mämmiä, mutta tuli tosi hyvän makuista.

Ensimmäinen koe-erä oli hiukan liian ko-vaa, sanoivat koemaistajina toimineet va-kituiset lounasasiakkaat. Seuraava erä oli jo sopivan pehmeää.

– Mämmiä tulee vähän myyntiin pääsiäi-seksi, Leena Salmi lupaa.

Koronarajoitukset sulkivat osan liiketoi-minnasta. Lounasasiakkaita ja kahvitteli-

joita ei saa päästää pöytiin ruokailemaan, mutta noutaa voi sekä lounasta että lei-pomotuotteita. Kaikki leivonnaiset ruis-limpusta pikkuleipiin ja karjalanpiirakoista tuorejuustokakkuun Leena Salmi valmistaa leipomossaan kahvilan takana.

Kukkapuolella alkukevään sesonkituotteita ovat ruukkunarsissit ja leikkokukista tulpaanit. Myös krookusia ja helmililjoja tu-lee jo pääsiäiseksi.

Tavallinen keltainen ruukkunarsissi kes-tää 7–8 astetta pakkasta, Leena Salmi tie-tää ja on sen testannutkin. Ilmanko narsissi on keväisin suosiossa niin piholla ja parvek-keilla kuin hautausmailla.

Tämän vuoden pääsiäiseksi kukkupuotiin

kasvatetaan myös rairuohoa:

– Oli jäänyt sopivia kippo-ja, joihin voi rairuohoa kylvää, niin päätin tätäkin kokeilla.

Oma pääsiäisenvietto jää yrittäjältä vähiin, sillä liike on avoinna pyhienkin ajan.

– Olen tässä kaikkina päi-vinä töissä.

Leena Salmi päätti tänä vuonna kokeilla mämmintekoa ja oli tulokseen tyytyväinen.

MARITTA MÄÄTTÄNEN

MARI TOIKKA

Palmusunnuntai

Palmunoksia! Kaupunkiin ratsastavan Jeesuksen kansansuosio Jerusalemissa oli ilmeisen aitoa. Se oli myös ilmeisen lyhytkestoista. On vanhastaan ollut tapana, että tuhka, jolla tuhkakiviikkona tehdään ristit kirkkokansan oksiin, on peräisin edellisvuoden palmunlehvistä. Se, millä viime vuonna toivotettiin Jeesus tervetulleeksi, on nyt palanut, ja tuhka muistuttaa meitä innostuksesta, joka kesti niin kovin vähän aikaa.

Mihin katoaa nuoruudenrakkaus vuosikymmenten avioliitosta? Mihin häviää innostus työhön, jonka aikaan itse valitsin, koska se vaikutti mielenkiintoiselta?

Kannattaisiko aloittaa siitä, että

PIXABAY

palaisi siihen, mistä kerran aloitti? Siihen, että silloin oli ihan oikeasti innostunut? Suostua siihen, että se innostus, joka nyt hävettää tai suututtaa tai ihmetyttää, oli oikeaa ja todellista ja antoi voimaa.

1

Pitkäperjantai

Paistaako pitkäperjantaina aina aurinko? Jostain syystä muistan itse, varsinkin lapsuudesta, vain ne kauniit, aurinkoiset hohtavien hankien pitkäperjantait. Muistan – kaiketi siksi, että päivän, jona Kristus ristiinnaulitaan, ei pitäisi olla kaunis. Eihän ristiinnaulitseminenkaan ole kaunis. Ei kidutus ja teloitus koskaan ole.

Pitkäperjantai ei ole kaunis. Se on juuri niin hirveä ja ruma kuin ihmisen julmuus on. Ihmisiä rakastavan Jumalan hyvyys ja kärsivällisyys on kuitenkin enemmän; se jää voitolle. Ristille on naulittu maailman Valo, eikä pimeys saa sitä Valoa alistettua val-

PIXABAY

taansa.

Ehkä siksi pitkäperjantaina paistaa aurinko. Ristiltä.

3

Pääsiäinen

Oliko ensimmäinen pääsiäispäivä iloinen juhla? En ole varma. Ehkä se ei vielä ollut. Ehkä se oli enemmänkin pelottava. Jotain outoa oli tapahtumassa. Jotain isoa ja olennaista oli muuttunut, eikä kukaan oikein vielä tiennyt, mitä.

Todella hyvä asia melkein pelottaa: se on pyhä. Sen edessä täytyy nöyrytyä ja tunnustaa: tämä on armoa, mitään näin hyvää en voinut ansaita, mutta se annettiin silti. Pyhä nöyryys ei estä olemasta onnellinen, saati pakota kieltäytymään lahjasta. Se vain varje-

PIXABAY

lee meidät itsestäänselvyydeltä, joka on tie hengelliseen kuitumiseen.

5

Helatorstai

Jeesus on poissa. Mitäs nyt? Jeesuksen oppilaat ovat uuden edessä. Pitkäperjantai näytti murskanneen heidän toiveensa; pääsiäinen näytti herättäneen toivon taas henkiin. Tämä oli nyt kuitenkin jotain muuta. Tämä ei selvästikään ollut loppu, mutta ei se oikein alultakaan näyttänyt. Tai yhtään miltään ymmärrettävältä.

Odota. Vielä ei ole aika mennä ja

PIXABAY

tehdä. Mutta kun Jumala antaa voiman toimia: siten!

7

Kirkkovuosikalenteri palmusunnuntaista helluntaihin

TIMO VIITANEN

Kiiristorstai

Kiiristorstaina Mestari viettää viimeisen yhteisen juhla-aterian oppilaidensa kanssa. Sen aikana hän opettaa heille, että johtajan tehtävä on olla palvelija, joskus jopa katkeraan loppuun saakka. Tiedämmekö me tämän? Onko ymmärretty ja omaksuttu? Jos on, mitä se merkitsee valtion tai kansakunnan elämälle? Tai paikkakunnan, yrityksen, yhteisön?

PIXABAY

2

Hiljainen lauantai

"...astui alas tuonelaan..." Olet lausunut uskontunnustuksen, "tunnustanut yhteisen kristillisen uskomme", mutta mitä oikein sanoit? Mihin tunnustit uskovasi?

Kristus kuoli ja haudattiin. Silti hän ei vaikene, vaan julistaa evankeliumia, nyt niille kuolleille ja haudatuille, joiden luokse hän on mennyt. Heidänkin pitää saada kuulla, että huomenna kaikki on toisin. "Hiljaisuudessa kiittää sinua, Jumala." (Ps. 65:2)

MARTTI SANTAKARI

4

Pääsiäismaanantai: Emmauksen tiellä

Mistä tuntee Jeesuksen? Siitä, että hän selittää Raamattua ja murtaa leipää. Näin se meni ainakin pienellä Emmaus-nimisellä paikkakunnalla aikanaan. Näin se menee edelleenkin: Raamattua ei voi ymmärtää, jos leipä ei murru. Murtuva leipä selittää Sanaa. Maljaan kaadettu malaga muuttuu valoksi, jonka loisteessa näkee lukea.

PIXABAY

6

Helluntai

"Kun Pyhä Henki tulee, te saatte voiman", sanoi Jeesus. Te saatte. Pyhä Henki ei ole kenenkään yksityisomaisuutta. Kun Henki saapuu, Hän saapuu sinne, missä kristityt ovat yhdessä koolla: rukoilemassa, Raamattua tutkimassa, ehtoollista viettämässä. Eikä Henki ole kiinnostunut erikoistehosteista, vaan siitä, mitä ihmisten sydämissä tapahtuu: jos lähimmäisenrakkautta on normaalia runsaampaa, se on ylikuonnollista.

PIXABAY

8

Seurakunta on kaupungin yhteisöllisiä

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Uuden alussa työnsä aloittaneelta Tero Nissiseltä lienee kyllästymiseen asti kyselty, miksi kaupunginjohtajuus Salossa kiinnosti – ikään kuin pitäisi olla todella hyvä syy, jos tänne haluaa. Nissisellä perusteluja riittää, sillä monta sopivaa asiaa osui yhteen, kun paikka täällä avautui. Pesti Kemissä olisi joka tapauksessa ollut pian katkolla, joten piti miettiä, mikä seuraava osoite olisi.

Ammatillisesti Salo tuntui monin tavoin kiinnostavalta:

– Salo on kaksi ja puoli kertaa suurempi kuin Kemi ja sijaitsee valtakunnallisen kasvukolmion Helsinki–Turku–Tampere sisällä. Kaupungin historia on haastava Nokia–Microsoftin jäljiltä, mutta kasvukolmio avaa monia mahdollisuuksia, Nissinen arvioi.

Myös vuoden 2009 iso kuntaliitos lisäsi sekä Salon kiinnostavuutta että haastavuutta:

– Laaja alue, vahvoja kuntakeskuksia, hyvin erilainen kuin Kemi.

Vähemmän ammatillisiin perusteluihin kuuluu se, että Nissinen on kotoisin Tampereelta, jossa hänellä on ikääntyvät vanhemmat.

– On hyvä olla sieltä kahden eikä seitsemän tunnin matkan päässä.

Salosta on kätevä pitää yhteyttä myös vanhoihin tenniskavereihin Espoo–Turku-akselilla.

Junalla perheen luo

Haikuteenkin oli aihetta niin viran haussa kuin siihen siirtymisessä:

– Viihdyin varsin hyvin Kemissä, ja kahdeksan vuoden aikana sinne ehti kertyä monia hyviä ystäviä, Tero Nissinen sanoo.

– Sikäläinen ”letkeän jäykkä” mentaliteetti tuli tutuksi.

Iso mullistus oli perheen arjen uudelleenjärjestely. Päätukikohta jäi Ouluun, sillä kaikkien muutto Saloon ei ollut nyt mahdollista.

Joka toinen viikonloppu Tero Nissinen suuntaa Ouluun, useimmiten junalla. Viikonloppumatkat linjattiin hänen kontolleen, koska puoliso kulkee viikot pitkää työmatkaa Kemin ja Oulun välillä.

– Junassa kulkeminen on minulle rentouttavaa ja voi vähän rästitöitäkin tehdä. En pidä monen tunnin matkantekoa minään rasituksena.

Nissinen vakuuttaa etäperhe-elämän näyttävän paremmalta kuin se lopulta on. Yhteyttä pidetään joka tapauksessa päivittäin.

Tennis vaihtui kunnallistalouteen

Harva lienee pikkupojasta saakka tiennyt haluavansa kaupunginjohtajaksi, eikä tiennyt Tero Nissinenkään.

”Kunnioitan demokratiaa ja yhteisiä verovarvoja”

Korona-ajan digiloikka, jonka myös kaupunginjohtaja Tero Nissinen on saanut omakohtaisesti kokea, voi olla monin tavoin hyödyksi. Työnteon murros ja monipaikkaisuus antaa kilpailukyknostetta Salolle, joka voi tarjota hyvät palvelut kohtuullisilla kustannuksilla turvallisessa ympäristössä, Nissinen arvioi.

– Pakko tunnustaa, ettei kutsumuksella ollut kovin paljon tekemistä ammatinvalinnassa.

– Lukiossa ja vähän sen jälkeenkin pelasin tosissani tennistä, ja se oli minun prioriteettini.

Kun ilmeni, että jokin muu leipäpuu kuin tennisammattilaisuus olisi hyvä löytää, tie vei kauppaoppilaitoksen kautta yliopistoon.

– Synergiahakuisena nuorena miehenä hain sinne, missä yksi pääsykoekirjoista, *Kuinka kunta toimii*, oli tuttu jo kauppaoppilaitoksen julkishallinnon linjalta. Lisäksi sisäänottoprosentti oli yksi parhaista, Nissinen sanailee.

Hän pääsi opiskelemaan hallintotieteitä ensi yrittämällä, pääaineena kunnallistalous, ja sitten kaikki sujuikin melko vauhdikkaasti.

– Jotakin kaitselmusta on takana ajautumisessa alalle, josta löysin ammatillisen

kotini, hän miettii.

Ajautumista ei ole tarvinnut katua. Haastaviakin vaiheita on mahtunut 24 vuoteen kunnallista alaa, mutta hyvät puolet ovat voitolla:

– Rikkaus tässä on se, että pääsee niin monenlaisten ihmisten ja asioiden kanssa tekemisiin, eikä ole kahta samanlaista päivää.

– Luonteeseenikin sopii tällainen kansan ja yhteisön palveleminen paremmin kuin kova bisnes.

Kunnallistalous kuulostaa aika epäkiitolliselta alalta. Siinä kuten kaikessa julkistaloudessa kipuillaan rajallisten resurssien kanssa. Nissinen näkee tässäkin asiassa valoisan puolen:

– Olen oppinut kunnioittamaan niin demokratiaa kuin yhteisiä verovarvoja.

Veroista puheen ollen Tero Nissinen sanoo, että hänelle on tärkeää maksaa kunnallisveronsa siihen kaupunkiin, jota johtaa.

– Yhtä tärkeäksi koen, että olen seurakunnan jäsen ja maksan kirkollisveroni, koska seurakunta tukee tekemisellään yhteisön kannalta hyviä toimintoja.

– Sen saa lehteenkin painaa! Nissinen lupaa.

Kunnon kotiläksyt

Parin kuukauden kokemuksella Tero Nissinen uskaltaa sanoa, että olo on aika seesteinen, mitä tulee ensivaikutelmiin Salosta.

– Tein suhteellisen hyvät kotiläksyt ennen viran vastaanottamista, ja sain myös hyvää perehdytystä täällä.

– Ei ole tullut sellaista oloa, että oho, tällainen oli ennakkokäsitys ja tällainen on todellisuus.

Nissinen vertaa Saloa kolikkoon, jossa on kaksi puolta.

– Kolikon kiiltävän puolen Salo on upea ja monipuolinen, on merellisyyttä, maaseutua ja kaupunkimaisuutta, siis kaikkea

tukijalkoja

mitä suomalaisessa kuntamaisemassa voi löytyä. On myös potentiaalia ja yrittäjyyttä.

Kolikon toisella puolella tulevat näkyviin haasteet, kuten monikeskisuus.

– Kovin yhtenäinen Salo ei vielä ole, Nissinen muotoilee.

– Se ei ole mitenkään poikkeuksellista enkä ihmettele sitä ollenkaan. Kuntaliitokset ovat pitkiä, jopa ylisukupolvisia asioita. (Ihan sama on ollut tilanne ja kehitys seurakuntien yhdistymisen jäljiltä. Toim. huom.)

Puoluepolitiikka ja kaupungin sisäinen aluepolitiikka tuovat lisämaustetta kolikon toiseen puoleen. Edessä on myös kovia väestömuutoksia: lasten määrä vähenee, vanhusten kasvaa.

– Väistämättä joutuu isompien ja pienempien myrskyjen silmään kaupungin asioita hoitaessaan, Nissinen ennustaa, mutta toivoo vain asioiden riitelevän, ei ihmisten.

Jos ja kun sote tulee, sekin taas muuttaa asioita, joten kiinnostavuutta riittää.

– Jos oli minulla mielenkiintoinen päätös Kemissä, niin ei tarvitse olla suurikaan ennustaja tietääkseen, että mielenkiintoinen tulee tästäkin pestistä.

Yhdessä enemmän

Kolme neljästä Salon kaupungin asukkaasta on Salon seurakunnan jäseniä. Kaupungin ja seurakunnan intressit kohtaavat monissa asioissa.

– Olen matkan varrella tottunut varsin kiinteisiin kaupungin ja seurakunnan suhteisiin Kemissä ja muillakin paikkakunnilla, Tero Nissinen sanoo.

Kemissä yhteistyötä tehtiin mm. kriisitilanteissa, kerhotoiminnassa ja juhlapyhien tapahtumissa. Oli yhteisiä työryhmiä ja systemaattista pyrkimystä yhteistyöhön erityisesti ennalta ehkäisevissä palveluissa ja lapsiperheiden tuessa.

– Kovin luonnollista yhteistyötä kaiken kaikkiaan, Nissinen summaa.

Yhteistyötä monin tavoin

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Seurakunnan eri työalojen yhteistyö kaupungin kanssa on sekä laajaa että hyvin monenlaista. Pikainen kartointu tuotti tulokseksi pitkän listan, josta on tähän poimittu esimerkkejä.

- Meneillään olevan Lastenkulttuurin maaliskuun ohjelmassa ovat mukana mm. kirkkonuket Klaara ja Pekka muskarilauluineen.
- Päivähoidon kristillistä katsomuskasvatusta tuetaan seurakunnan järjestämin katsomuskasvatustuokioin ja kirkkohetkin. Korona-aikana näitä on osittain korvattu tallentein. Seurakunta on myös järjestänyt päivähoidon henkilökunnalle Deep talk -koulutusta katsomuskasvatuksen työvälineeksi.
- Keskusta-alueen alakouluilla on tänäkin vuonna mahdollisuus lähteä kevätretkelle seurakunnan leirikeskukseen. Seurakunta tarjoaa kyydin, koulu varustaa eväät ja päivän ohjelma laaditaan yhdessä.
- Nuorisotyönohjaajat pitävät yhteyttä koulukuraattoreihin, koulupappi toimii yläkoululaisten ja lukiolaistenkin tukena ja yhteistyö koulujen kanssa on kaikin puolin tiivistä.
- Seurakunta ylläpitää perheasian neuvottelukeskusta ja tuottaa yhteistyösopimuksen nojalla kaupungille sosiaalihuoltolain mukaisia, erityisesti aikuisväestölle suunnattuja kasvat- ja perheneuvonnan palveluja ja avioliittolain mukaista perheasioiden sovittelua. Perheneuvonta tarjoaa siis maksutonta ammatillista tukea pa-

risuhteen ja perheen kysymyksissä sekä elämän kriisitilanteissa kaikille kaupunkilaisille riippumatta siitä, kuuluvatko he seurakuntaan.

- Hyvinvoinnin iltapäiviä järjestetään (sitten kun rajoitukset taas sen sallivat) kaupungin, omaishoitoyhdistyksen ja seurakunnan yhteistyönä, monet niistä seurakunnan tiloissa.
- Seurakunta on antanut tilojaan kansalaisopiston ja liikuntatoimen käyttöön – ja joskus toisinkin päin.
- Osa seurakunnan lapsikuoroista toimii kouluilla.
- Kanttoritriot kiersivät viime kesänä ilahduttamassa palvelutalojen asukkaita pihakonsertein.
- Diakonia tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin aikuissosiaalityön kanssa. Diakonialla on yhteyksiä myös lastensuojeluun, vanhuspalveluihin, velkaneuvontaan, päihde- ja mielenterveystyöhön, edunvalvontaan, kehitysvammatyöhön, neuvoloihin, kuntouttavaan työtoimintaan, maahanmuuttajatyöhön jne.
- Salon romanit ry:llä, kaupungilla ja seurakunnalla on käynnissä yhteinen perhetyön projekti.
- Kaupunginpuutarhuri ja seurakunta- puutarhuri tapaavat useita kertoja vuodessa. Heillä on yhteisiä intressejä muun muassa kausityöntekijöiden rekrytoinnissa.
- Tontti- ja kaavoitusasioissa seurakunnalla ja kaupungilla on usein neuvoteltavaa. Maa- ja vaihtokauppihinkin on joskus päädytty.
- Lux Finlandia oli viime itsenäisyyspäivän aikaan seurakunnan, kaupungin ja Osuuspankin yhdessä tarjoama ilahdutus korona-ankeuden keskelle.
- Joulun Salon lapsille on vuosittainen suuren suosion saavuttanut monen tahon yhteistyöprojekti.

Ympäristöoppia

Tero Nissinen on ehtinyt tutustua vasta pieneen osaan uutta valtakuntaansa. Sen hän on jo noteerannut, että ympäristö on erittäin monipuolinen.

– Syvemmän ympäristöopillisen tutustumisen jätän siihen kun lumi on poissa maasta.

Vesistöt ja meri ovat Tero Nissiselle erityisen mieluista luontoa:

– Olen asunut kolme kertaa Pyhäjärven rannalla, Kemissä mukaan tuli meri, ja nyt täällä myös.

– Kun ajan autoa, minua puhuttelee myös "aakee ja laakee" maisema. Sitäkin täältä löytyy.

Kesällä on toivottavasti mahdollisuutta tutustua Saloon monelta kantilta, sillä sattuneesta syystä lomapäiviä on kaupunginjohtajalle luvassa vain vähän. Ehkä kesällä voi joskus ihan työajallakin heittäytyä "käyskenteleväksi virkamieheksi" kaupungin kaduille, Tero Nissinen kaavailee.

Rana Zeidan ja Sari-Johanna Kuittilo jakoivat joulun alla ruokapaketteja vähävaraisille perheille.

Omatoimista ongelmanratkaisua Jerusalemissa

Israelissa ja Palestiinassa työskentelevä Kiikan, Kuusjoen, Perniön ja Suomensjärven nimikkolähettilä Sari-Johanna Kuittilo kertoo sikäläisen luterilaisen kirkon saaneen oman diakoniatyöntekijän, Rana Zeidanin. Tämä sosiaalialan ammattilainen oli aiemmin ottanut yhteyttä Sari-Johannaan, koska oli huolissaan monista ihmisistä, jotka elivät tavalla tai toisella haastavissa elämäntilanteissa. Ranalla oli ideoita, miten ongelmaan voisi vastata, ja hän oli itse halukas toimimaan. Hänellä oli myös selkeä näky siitä, että toiminnan tulisi tapahtua seurakuntien kautta. Eri-

näisten vaiheiden jälkeen Rana Zeidanista tuli joulukuussa virallisesti kirkon diakoniatyöntekijä.

Kun kirkko joulun alla jakoi ruokapaketteja vähävaraisille, sattui tapaus, joka käy esimerkiksi konkreettisesta uskontojen välisestä vuoropuhelusta:

– Saimme rabbita tiedon eräästä hänen tuntemastaan apua tarvitsevasta muslimiperheestä, Sari-Johanna Kuittilo kertoo. – Kävimme kaikki yhdessä, pappi, rabbi ja diakoni, tapaamassa tätä perhettä. Istuimme kodin ulkopuolella ja keskustelimme monista asioista.

Suoratoisto käynnissä Sauella, jumalanpalvelusta toteuttamassa Anna Makeeva ja Juha Väliäho.

Suoratoisto korvaa kokoontumisia Sauella

Koronatilanteen takia Sauen seurakunnassa Virossa on jouduttu laittamaan tauolle lähes kaikki viikkotoiminta. Marraskuusta alkaen on kokoonnuttu vain sunnuntain jumalanpalveluksiin Päiväkeskuksen saliin, turvavälejä noudattaen. Sinnekään ei moni uskalla lähteä ennen kuin rokote on saatu.

Sauella on Salon tavoin otettu internet avuksi tilaisuuksien välittämiseen seurakuntalaisille. Tämän asian hyväksi on toiminut erityisesti Sauella työskentelevä Salon nimikkolähettilä Anna Makeeva. Lähetysillä on

ollut katsojia eri puolilta Viroa.

Verkkovälitteinen työmuoto on myös Tarton Paavalin kirkosta lähetettävä Raamattukoulu. Maanantai-iltaisin pidettävää luentoja seuraavat monet Sauenkin seurakuntalaiset.

Kirkon rakennushanke ei ole Sauella edistynyt toivotusti. Rakennuslupaa odotellaan edelleen, ja myös veden saamisesta tontille on ilmennyt hankaluuksia. Perustusten tekoon toivotaan silti päästävän tulevana syksynä.

Marika Lähtenmäki osallistuu vuosittain Salossa rippikoulutyöhön ja nuorten lähetyskasvatukseen. Kuukausi sitten hän oli mukana laskettelurippikoulun ohjaajatiimissä.

Tähtäimessä Balkan

Marika Lähtenmäki palasi viime vuoden lopulla lähetystyöhön parin kotimaan vuoden jälkeen. Hän toimii Kaleo International -järjestössä, jonka työtä Jeesuksen lähetyskäskyn toteuttajana Marika kuvailee näin:

– Rakkaus pysähtyy kohtaamaan ja autamaan. Se kutsuu meitä liikkeelle palvelemaan siellä, missä apua tarvitaan.

Kuluvan vuoden ajan Marika työskentelee Madridissa Espanjassa Kaleo-tiimin kanssa.

– Tänä aikana valmistaudun siirtymään Balkanille aloittamaan uutta lähetyskenttää ja astumaan siellä tehtävään, johon Jumala on minut kutsunut.

– Kutsun ihmisiä seuraamaan Jeesusta täysin sydämin ja tuntemaan arvonsa Jumalan lapsina.

– Tarvitaan myös opettamista, jotta uudet sukupolvet eri kansakunnissa tunsivat Jumalan rakkauden ja lähtisivät viemään evankeliumia eteenpäin.

Lukutaito-oppilas Florencen ensimmäinen itse kirjoitettu tekstiviesti lähti isälle.

Lukutaito on ihmisoikeus

Maailman sadoista miljoonista lukutaidottomista aikuisista kaksi kolmesta on naisia. Lukemaan ja kirjoittamaan oppiminen omalla kielellä on perustava ihmisoikeus ja elämän käännekohta.

Suomen Piiplaseura on mukana Lukutaitoa naisille Afrikassa -hankkeessa, jonka kautta 20 000 naista oppii lukemaan ja saa näin mahdollisuuden myös toimeentuloon ja omien lasten koulunkäynnin tukemiseen.

”Olen onnellinen: osaan kirjoittaa nimeni! Rohkaisen myös lapsiani menemään

kouluun – silloin heillä on tulevaisuus”, sanoo malawilainen lukutaito-oppilas Hawa Mussa. Malawin lisäksi lukutaitotyö on käynnissä Keniassa ja Tansaniassa. Uusimpana on mukana Namibia, jossa työ alkaa tänä vuonna.

Sunnuntai 11.4. on Piiplaseuran kolehtipyhä, jonka tuotto käytetään lukutaito-ohjelmaan. Koska kolehteja tuskin voidaan koota kirkoissa, lahjansa voi antaa esimerkiksi Mobile Payllä numeroon 92600 (summa vapaavoluntarinen) tai tekstiviestillä PIIPIA SALO numeroon 16499 (10 €).

Seurakunnan verkkosivut uudistuvat

MARJA ROIKO

Salon seurakunta uudistaa verkkosivunsa. Edellisen kerran sivut on uudistettu vuonna 2009 seurakuntaliitoksen yhteydessä.

Nyt uudistuvien sivujen myötä seurakunta siirtyy käyttämään Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteistä verkkopohjaa, erityisesti seurakuntien käyttöön räätälöityä Lukkari-järjestelmää. Lukkaria käyttäviä seurakuntia on jo noin 300. Lukkari-julkaisujärjestelmän myötä seurakuntien verkkosivuille on saatu yhtenäinen yleisilme, vaikka jokaisen seurakunnan sivut ovat myös yksilölliset.

Salon seurakunnan uusilla verkkosivuilla on tarkoitus palvella seurakuntalaisia entistä paremmin ja sujuvammin.

Lukkari luotiin koko kirkkoa varten

Lukkari-järjestelmän taival alkoi jo vajaa kymmenen vuotta sitten, kun yhteisen verkkopalvelun suunnitteleminen aloitettiin muutaman aktiivisen seurakuntatahon ja Kirkkohallituksen myötä. Palvelun rakentaminen oli yksi kirkon strategisista hankkeista vuosina 2012–14 ja kirkolliskokous myönsi hankkeelle rahoituksen. Lokakuussa 2014 julkaistiin ensimmäinen Lukkari-sivusto Seinäjoella. Lukkari-verkkosivujen tekniset asiat hoidetaan keskitetysti Kirkkohallituksessa.

Lukkaria käyttäviä seurakuntia tulee vuosittain koko ajan lisää ja tavoitteena on, että jokainen seurakunta siirtyisi järjestelmän käyttäjäksi. Järjestelmään tehtävät uudistukset ja muutokset tulevat kaikkien seurakuntien käyttöön ja näin ollen helpottavat seurakuntien työtä verkkosivujen tekniikan suhteen. Sisältö on kuitenkin aina yksilöllistä ja kuhunkin seurakuntaan liittyvää. Tällä pyritään olemaan lähellä seurakuntalaisia ja palvelemaan verkossa mahdollisimman hyvin.

Lukkari-tiimi rakentaa sivuja

Salon seurakunnassa uusien verkkosivujen rakentamisprojekti käynnistyi syksyllä 2020. Sisällön tuotannon takana on Lukkari-tiimi, johon kuuluu seurakunnan työntekijöitä eri työaloilta. Työskentelyä on ohjannut tiedottaja Marja Roiko. Tiimi on työskennellyt yhdessä sisältöä ideoiden, ehdysten ja onnistumisten kautta. Projekti on iso ja työläs, mutta tiimi on ollut innostunut uuden edessä. Opettelua on ollut paljon ja sitä tulee olemaan sivujen auetuakin.

Uudet verkkosivut ovat ulkoasultaan erilaiset kuin nykyiset. Lähiainojen tapahtumia löytyy etusivulta ja tapahtumahaun kautta. Eri-ikäisten toiminnalla on omat sivunsa kuten tähänkin saakka. Seurakunnan tilat löytyvät keskitetysti osoitteineen ja kuvineen, samoin hautausmaat. Seurakunta-alueilla on myös edelleen omat sivunsa, josta löytyvät yhteystiedot ja kyseisen alueen tapahtumat. Työntekijöiden

yhteystiedot ovat helposti löydettävissä, samoin erilaiset lomakkeet esimerkiksi palautetta ja esirukouspyyntöjä varten.

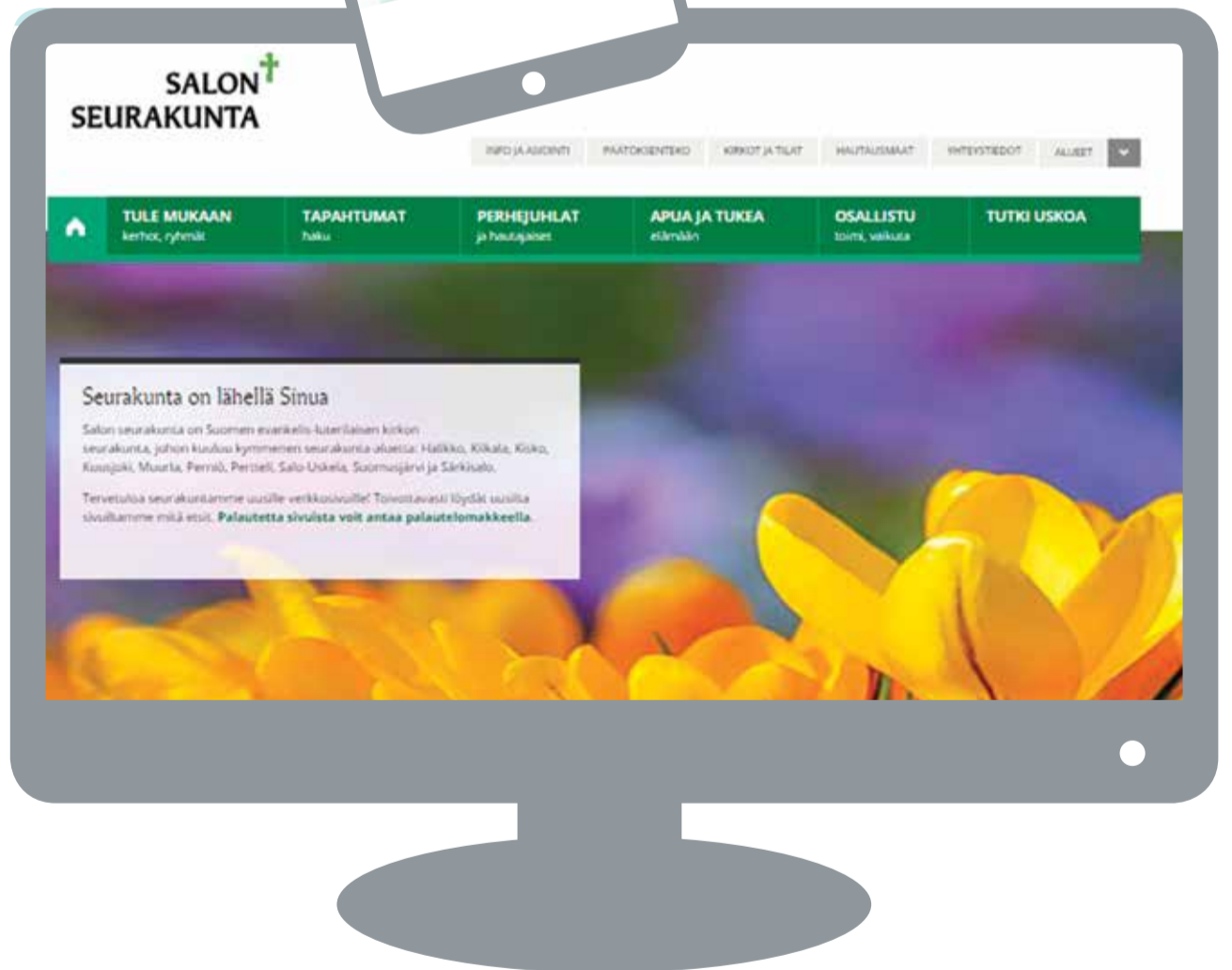
Periaatteena uusilla sivuilla on, että kaikki tieto löytyy mahdollisimman helposti. Sivut myös skaalautuvat tableteille ja älypuhelimisiin. Lisäksi sivuilla pyritään

ottamaan saavutettavuus huomioon aiempaakin paremmin.

Uudet sivut auki toukokuuhun mennessä

Uusille sivuille pääsee tutustumaan toukokuuhun mennessä ja sivusto tulee lö-

tymään entiseen tapaan osoitteesta www.salonseurakunta.fi. Avautuvien sivujen kautta voi antaa palautetta ja ideoita sivuihin liittyen. Verkkosivut eivät ole koskaan täysin valmiit, vaan niitä kehitetään jatkuvasti tarpeiden ja toiveiden mukaan.

MARTTI SANTAKARI

Jumalanpalveluksia ja kirkkohetkiä marianpäivästä helluntaihin

Tilaisuuksiin voi edelleen osallistua vain verkon ja radion välityksellä. Suoratoistolähetykset ovat katsottavissa seurakunnan YouTube-kanavalla. Tallenteina niitä voi katsoa sieltä myöhemminkin parin viikon ajan.

Radioinnit tulevat Järviradion taajuusdelta 102,9 MHz. Radioiteja on vain sunnuntaisin.

Suratoistot ja radioinnit

Marian ilmestyspäivä 21.3.

Messu klo 10 Muurlan kirkossa
Radiointi klo 10 Halikon kirkosta

Palmusunnuntai 28.3.

Messu klo 10 Halikon kirkossa
(myös radioituna)

Maanantai 29.3.

Iltakirkko klo 18 Halikon kirkossa

Tiistai 30.3.

Hartaus klo 18 Halikon kirkossa

Keskiviikko 31.3.

Kauneimmat pääsiäisvirret klo 18 Halikon kirkossa; palmusunnuntaista pääsiäiseen virsien ja tekstien johdattamana.

Kiirastorstai 1.4.

Messu klo 18 Halikon kirkossa

Pitkäperjantai 2.4.

Sanajumalanpalvelus klo 10
Halikon kirkossa

Pitkäperjantai 2.4.

Jeesuksen kuolinhetken hartaus klo 15
Perniön kirkosta suorana alueen Facebook-sivulle

Pääsiäispäivä 4.4.

Messu klo 10 Halikon kirkossa
(myös radioituna)

Suratoistolähetykset pääsiäisen jälkeen

- Su 11.4. ja 18.4. klo 10 Särkisalon kirkosta.
- Su 25.4., 2.5. ja 9.5. klo 10 Perniön kirkosta.
- Su 16.5. ja 23.5. klo 10 Perttelin kirkosta.

Radioinnit pääsiäisen jälkeen

Su klo 10 vuorotellen Halikon ja Uskelan kirkosta:
• Su 11.4. Uskela, 18.4. Halikko
• 25.4. Uskela jne.

Lasten ja perheiden pääsiäinen

Halikko & Pertteli

Päkän pääsiäispolku 27.3.–9.4. Halikon Pikkupappilan pihalla (Kalliokuja 2) ja Perttelin hautausmaalla. Omatoiminen rastipolku on kierrettävissä itselle sopivana ajankohtana.

Kiikala & Suomensjärvi

Pieni pääsiäisvaellus 28.3.–5.4. Kiikalan kirkossa ja Suomensjärven kirkon ympäristössä. Tarkemmat tiedot ks. www.salonseurakunta.fi.

Kuusjoki

Pääsiäismaisema 28.3.–5.4. Kuusjoen seurakuntatalon eteisessä.

Perniö & Särkisalo

Polku pääsiäiseen 26.3.–11.4. Perniön Pappilan puutarhassa ja Särkisalon seurakuntakodin puistossa. Rasteilla tekstit johdattelevat pääsiäiseen ja QR-koodien takaa löytyy lauluja.

Salo-Uskela

Pääsiäisikkuna seurakuntatalon Torikadun puoleisessa päädyssä. Lastenkulttuurin maaliskuun ikkuna viikoilla 12 & 13. Pääsiäistunnelmat vaihtuvat ikkunassa kiirastorstaina, pitkäperjantaina ja pääsiäisaamuna.

Lasten pääsiäinen verkossa

Lasten pääsiäiskirkko ja Koululaisten pääsiäiskirkko katsottavissa 29.3. lähtien Salon seurakunnan YouTube-kanavalla.

Siljan pääsiäispuutarha rakentuu 28.3. alkaen facebookissa ja instassa Salon seurakunnan Touhutassut.

Muista myös Lastenkirkon pääsiäinen osoitteessa www.lastenkirkko.fi

Lasten-kirkko

Pyhäkoulut

Kaksi pyhäkoulua toimii korona-aikanakin:

Angelniemen pyhäkoulu

18.4. ja 23.5. klo 10
Seurojentalossa, Kokkilantie 775.

Ollikan pyhäkoulu

11.4. ja 25.4. klo 15.30
seurakuntakodissa, Hämeenojankatu 19.

Kirkkoja avoinna

Kirkkoja on avoinna, ja koronaohjeistuksia noudattaen niihin voi tulla hiljentymään, istahtaa hetkeksi, tavata seurakunnan työntekijän tai halutessaan polvistua ehtoollispyötyään.

Tähän on koottu aukioloaikoja vain palmusunnuntaista pääsiäisenpyhiin, mutta kirkot ovat avoinna muulloinkin, ks. verkkosivut ja viikkoilmoitukset.

Palmusunnuntai 28.3.

- Halikon kirkko 11–13
- Kiikalan kirkko 11–12.30
- Muurlan kirkko 11–13
- Perniön kirkko 12–16 (ehtoollinen vain etukäteen sovittuna)
- Perttelin kirkko 11–13
- Salon kirkko 11–13
- Särkisalon kirkko 11–13

Kiirastorstai 1.4.

- Halikon kirkko 19–21
- Kiikalan kirkko 18–19.30
- Kiskon kirkko 17–18.30
- Kuusjoen kirkko 17–19
- Muurlan kirkko 19–20.30
- Perniön kirkko 18–20
- Perttelin kirkko 18–20
- Salon kirkko 12–15
- Suomensjärven kirkko 16–17.30
- Särkisalon kirkko 18–20

Pitkäperjantai 2.4.

- Ei ehtoollista
- Salon kirkko 15–17

Pääsiäissunnuntai 4.4.

- Halikon kirkko 11–13
- Kiikalan kirkko 11–13
- Kiskon kirkko 10–11.30
- Kuusjoen kirkko 12–14
- Muurlan kirkko 12–13.30
- Perttelin kirkko 10–13
- Salon kirkko 11–13
- Särkisalon kirkko 11–13

Perttelin kirkosta voi palmusunnuntaina hakea virpomisvitsan rukouksen kera iloksi itselle tai piristykseksi naapurille.

Pääsiäis-herkkuja tilauksesta

Myyjäiset ovat yhä tauolla, mutta pääsiäiseksi valmistetaan silti monenlaisia herkkuja, joita voi tilata lähetystyön hyväksi. Puolet tuotteista ohjataan Pip-liaseuran lukutaitotyöhön ja toinen puoli Marika Lähtenmäen työlle.

Rahka on monen pääsiäisherkun aineksena. Esimerkiksi pääsiäisbostonissa on täytteenä maitorahkaa ja persikka-aprikoosihilloa. Kaikki tuotteet ovat laktoositomia. Osaa niistä, kuten pashaa, on rajallinen määrä.

Tilauksen noutopaikkoja on kolme: Perniö, Särkisalo ja Salon keskusta.

Tilattavat tuotteet

- Mämmirove (n. 500 g) 5 €
- Kulitsa (pääsiäispulla, n. 300 g) 5 €
- Pasha (n. 350 g) 8 €
- Toscapirakka (n. 350 g) 5 €
- Pääsiäisboston (n. 800 g) 10 €
- Rahkapullat 1,50 €/kpl
- Pienet sitruuna-rahkamunkit (10 kpl:n pussi, saatavana vain keskustassa) 5 €
- Lusikkaleivät (300 g) 7 €
- Pasteijat (muna-riisi tai liha) 1 €/kpl

Perinteinen tapa on laittaa pashaa kulitsan (pääsiäispullan) viipaleiden päälle, mutta molempia voi syödä erikseenkin.

Tilaaminen ja nouto

- Tilaukset viimeistään pe 26.3. Henna Seppälälle p. 044 774 5214, henna.seppala@evl.fi.
- Nouto ke 31.3. klo 16–18 Perniön seurakuntatalosta ja Särkisalon seurakuntakodista.
- Nouto to 1.4. klo 14–17 Salo-Uskelan seurakuntatalosta, Kirkkokatu 6.

Vapuksi simaa ja munkkeja

Vapunaatoksi on ainakin Perniössä luvassa munkkimarkkinat, tosin ennakkotilauksin. Tuotto kartuttaa Yhteisvastuukeräystä.

Sima- ja munkkitilauksia voi tehdä 14.–23.4. Anne Kössille p. 044 774 5386, anne.kossi@evl.fi. Munkkipussi (6 kpl) maksaa 5 € ja litra simaa samoin 5 €.

Noutopiste on pe 30.4. klo 14–17 Perniön seurakuntatalossa, Lupajantie 9, maksu käteisellä.

Viikon virsi

Seurakunnan YouTube-kanavalla ja Facebookissa julkaistaan keskiviikkoisin klo 10 video, jossa esitellään ja esitetään viikon virsi. Sisällöstä vastaavat Salon kanttorit.

Seurakunta Somessa

Facebookissa

Salon seurakunta
Salon seurakunta Perniön alue
Perttelin seurakunta-alue
Salon seurakunnan Touhutassut
Salon seurakunnan diakoniatyö

Instagramissa

salonseurakunta
kirkkoperniössä
salonseurakunnantouhutassut
peteseurispossu
kirkkomusiikki.salonseurakunta

Talkootöitä

Perttelin hautausmaalla haravoidaan talkoilla ke 21.4. klo 10–. Talkoot tarjottuun toteutetaan senhetkisten rajoitusten mukaan.

Perttelin Juvankoskella kunnostetaan kesäkodin ympäristöä kevättalkoissa to 29.4. klo 10–. Omat työvälineet toivotaan varattavan mukaan. Nämäkin talkoot ja tarjottu toteutetaan sen mukaan kuin rajoitukset sallivat.

Koululaisten kesäkerho

Kesäkerhoa 1.–3.-luokkalaisille pidetään 7.–23.6. Mahlakankareen seurakuntakodissa, Koivulankuja 2. Kerhossa voi olla ma–pe klo 8–16, varsinaista toimintaa on klo 10–14. Kerhomaksu 65 € sisältää lounaan ja välipalan.

Ilmoittautumislomake avautuu ma 22.3. klo 9 seurakunnan verkkosivuilla. Kerhoon otetaan enintään 20 lasta (koronarajoituksista riippuen).

Päiväkerhoon elokuussa

Ilmoittautuminen lasten päiväkerhojen elokuussa alkavaan uuteen kerhokautteen jatkuu 4.4. saakka.

Lisätiedot ja ilmoittautumislomake: www.salonseurakunta.fi/lapset.

Angelniemen taidepajassa tehtyä taidetta muutaman vuoden takaa.

Taidepäiviä koululaisille

Taidepajat

- 10.–11.6. klo 9–16 Angelniemen Seurojentalossa.
- 5.–6.8. klo 9–16 Vaskion seurakuntakodissa.
- Teemana ”Matkustan ympäri maailmaa”.
- Molemmissa on 12 paikkaa.
- Osallistumismaksu 10 €.
- Tiedustelut: martti.rouhiainen@evl.fi tai 044 735 8623.

Taideleiri

- 2.–4.8. klo 10–15 Särkisalon seurakuntakodissa.
- 40 paikkaa, osallistumismaksu 15 €.
- Lisätiedot: eija.korpi@evl.fi tai 044 774 5342.

Ilmoittautuminen

Lomake avautuu ma 22.3. klo 9 Salon seurakunnan verkkosivuilla.

Hiljaisuuden polku Häntälässä

Keväistä hiljaisuuden polkua suunnitellaan kuljettavan la 15.5. Häntälän notkoissa Somerolla. Notkot ovat arvokasta perinnemaisema-aluetta, joka on kuuluisa mm. runsaana kukkivista kevätkuksista.

Minireititin kaltaiselle vaellukselle lähdetään kyläkeskukselta klo 12. Hil-

jaisuudessa kävellään noin 4 km, ja välillä pysähdytään kuuntelemaan ohjaajien Liisi Kärkkäisen ja Henna Seppälän mietiskelytekstejä.

Seurakunnan verkkosivuille ja viikkoilmoituksiin tulee tapahtumasta lisätietoja, kun varmistuu, salliiko koronatilanne sen järjestämisen.

Kevät hautausmailla

Hautausmaiden nelisenkymmentä kausityöntekijää aloittavat reilun puolen vuoden työrupeamansa 19. huhtikuuta. Ensimmäiseksi he ryhtyvät kunnostamaan yleisiä alueita talven jäljiltä.

Äitienpäivään 9.5. mennessä istutetaan orvokit haudoille, joille tämä palvelu on seurakunnalta tilattu. Myös vesipisteet avataan äitienpäiväksi, jos sääolot suinkin sallivat.

Seurakunnan hoidettavaksi annettujen hautojen hoitokausi alkaa ma 17.5. ja tilatut kesäukat istutetaan hoitohaudoille juhannukseksi.

Haudanhoitosopimuksia hoitokaudeksi 2021 voi tehdä 30.6. saakka. Samaan päivään mennessä pitää tilata myös syksyn havutukset ja kanervat. Jos haudalle haluaa

Salon seurakunnan hoidettavaksi annetuille haudoille istutetaan tulevana kesänä noin 60.000 kukkaa. Valikoimaan kuuluu muun muassa verenisaroita.

seurakunnan istuttamat orvokit, on tilaus kuitenkin tehtävä viimeistään pari viikkoa ennen äitienpäivää.

Haudanhoitoasioissa palvelee seurakunnan taloustoimisto, Torikatu 6, puh. (02)

774 5209. Asiointi onnistuu mainiosti puhelimitse, eikä toimistoon nyt sisälle pääsekään, sillä ovet ovat toistaiseksi kiinni. Yhteyttä voi ottaa myös sähköpostitse: taloustoimisto.salo@evl.fi.

Hautojen hallinta-aikojen kuulutuksissa välivuosi

Monta vuotta vienyt hautakirjanpidon saattaminen ajan tasalle ja siihen liittyvät kuulutukset hautojen hallinta-aikojen päättymisestä on saatu päätökseen. Kuluva vuoden ajan pidetään kuulutuksissa taukoa. Sen jälkeen hallinta-aikojen päättymiset on tarkoitus tarkistaa ja kuuluttaa joka toinen tai kolmas vuosi eli osa hautausmaista kerrallaan. Kuulutusmäärät ovat kuitenkin huomattavasti pienempiä nyt kun hautakirjanpito on kertaalleen saatu ajan tasalle kaikilla hautausmailla.

Särkisalon kirkkopuistossa jumppaajilla on tilaa pitää turvavälit.

Kesäjumppaa kirkkopuistossa

Särkisalossa aiotaan taas jumpata kirkkopuistossa gospelmusiikin tahtiin kesäviikkoisin klo 18–19 aina kun sää sallii. Tänä vuonna aloitetaan jo 5. toukokuuta. Jumpan ohjaajana jatkaa Kaisa Vainio.

Jumppamatto ja juomapullo on hyvä varata mukaan, samoin 5 euron kertamaksu. Se menee hyvään tarkoitukseen: tyttöjen koulunkäynnin tukemiseen Boliviassa Suomen Lähetysseuran kautta.

Verena Wells -keskus Boliviassa auttaa syrjäisten kylien tyttöjä pääsemään kouluun; kotikylillä heidän koulunkäyntinsä jää usein pariin vuoteen. Keskuksen ollessa koronan takia suljettuna tyttöjä äiteineen on käynyt saamassa apua virtuaaliopetukseen ja hakemassa ruoka- ja hygieniatarvikkepaketteja.

Pirauta puhelimella

Kutsumatta kylään -kampanja toteutetaan viime kevään tapaan puhelinsoitoin, kun ystävän tai naapurin luo piipahtamista ei vielä suositella. Tartu siis haasteeseen torstaina 15.4. ja kilauta ystävälle, tuttavalle tai naapurille, joka on ehkä paljon joutunut olemaan yksin koronarajoitusten aina vain jatkuessa. Muistetaan myös, että yksinäisyys ei tunne ikärajaa, kontakteja kaipaavat kaikenikäiset.

VÄLITÄ VIDEOPUHELUN VÄLITYKSELLÄ
Pirauta ystävälle, tuttavalle tai naapurille -teemapäivä 15.4.2021

Lähetystyö kansanliikkeenä

Suomen Lähetysseura kutsuu seurakuntien työntekijöitä ja vastuunkantajia keskustelemaan siitä, miten lähetystyön teemat ja toiminnot voisivat tavoittaa uusia seurakuntalaisia. Tilaisuus, jonka alun perin piti olla Halikon seurakuntatalossa, toteutetaan nyt webinaarina to 15.4. klo 18–20.

Webinaarin aluksi kuullaan Tero Masan alustus siitä, miten ihmiset Suomessa saataisiin mukaan kansanliikkeeseen, joka uudistaa kirkkoa ja tekee lähetystyötä. Maailmalla kirkot kasvavat, julistavat

ja tukevat jäseniään eri elämäntilanteille. Vapaaehtoisuus, kansalaisvaikuttaminen ja vahva hengellinen sisältö ovat keskiössä. Voisiko kirkon työ maailmalla olla esimerkkinä seurakuntien työn uudistamiselle Suomessa?

Alustuksen jälkeen ideointia jatketaan työpajoissa.

Maksuttomaan webinaariin voivat kaikki kiinnostuneet ilmoittautua 12.4. mennessä osoitteessa <https://felm.suomenlahetysseura.fi/ajankohtaispaivat/>.

SALON⁺
SEURAKUNTA

Torikatu 6,
24100 Salo
vaihe puh. 02 774 51
salonseurakunta@evl.fi
www.salonseurakunta.fi

Kirkkoherra
Timo Hukka
0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

KIRKKOHERRANVIRASTO

Torikatu 6, puh. 02 774 5206
avoinna ma-to klo 9–13, pe suljettu
Virkatodistukset, sukuselvitysten tilaaminen, avioliiton esteiden tutkinta, kirkollisten toimitusten varaaminen (kaste, vihkiminen, hautaus).

Toimitusten ajanvaraus
puh. 02 774 5207

Sukuselvitykset
puh. 02 774 5208
sukuselvitykset.salo@evl.fi

TALOUSTOIMISTO

Torikatu 6, toinen kerros
ma-to klo 9–13
puh. 02 774 5200

hauta-asiat 02 774 5209
(hautapaikat, hautojen hoito)

Toimisto palvelee toistaiseksi vain puhelimitse ja sähköpostitse:
taloustoimisto.salo@evl.fi

Toimistopäällikkö
Leena-Maija Rantala
044 774 5301
leena-maija.k.rantala@evl.fi

Kiinteistöpäällikkö
Kai Fagerström
044 774 5333
kai.fagerstrom@evl.fi

Seurakuntapuutarhuri
Markku Johansson
044 774 5285
markku.johansson@evl.fi

DIAKONIA

Vastaanottoaikojen varaukset puhelimitse:

Halikko
ma ja to klo 9–10
puh. 044 774 5373

Perniö & Särkisalo
ti ja to klo 9–10
puh. 044 774 5354

Salon-Uskela, Kiikala & Suomensjärvi
ma-ti ja to-pe klo 10–12
puh. 044 774 5216
diakoniatoimisto.salo@evl.fi
Yhteydenotto-pyyntöön voi jättää myös tekstiviestillä, vastaajaan tai sähköpostiin.

Taina Manelius
toimistosihteeri

Maanantai 1.3.2021

Olen töissä taloustoimistossa, ja työni liittyy hautauksiin ja hautojen hoitoon. Salo on iso seurakunta, jossa hautausmaita on 21 ja hautoja niissä noin 23 000. Hoidettavaa riittää.

Aloitan maanantaina usein sähköposteihin vastaamisella. Viikonloppuisin omaiset näyttävät sopivan asioista keskenään, ja posteja on odottamassa. Mielelläni vastaan niihin saman päivän kuluessa.

Aamulla ennen puhelinvaihteen aukeamista soitetaan usein esimerkiksi hautaustoimisto tai vaikka joku suntioista, sillä kaikki tietävät, että kun klo 9 vaihde aukeaa, alkaa puhelin soida tiuhaan.

Kaikenlaiset taloustoimistolle kuuluvat hauta-asiat voi hoitaa puhelimitse ja sähköpostilla. Paperipostia lähetän, jos on tarvis.

Tänään puhuin mm. omaisen kanssa, joka halusi varmistaa, että haudalta on vanha kivi otettu jo pois; he laskevat uurnan hautaan, joka on otettu uudelleen käyttöön. Hallinta-ajan päättymiskuluuksista

soitettiin myös, ja varsinkin hautojen hoitosopimuksista, joista on juuri lähtenyt kirjeet. Kesäkuun loppuun asti voi ilmoittaa, haluaako tänä kesänä seurakunnalta kukat ja millaiset ja hoidon kesäksi ja vaikka vielä syystyötkin. Nyt korona-aikana ihmiset ovat tehneet hoitosopimuksia enemmän kuin ennen, sillä matkustelua on vältetty.

Kun keskus klo 13 sulkeutui, pidin ruokataulun ja aloin laittaa laskuja edellisen viikon tilaisuuksista ja varmistella tulevan viikon hautausten asioita yhteistyössä omaisten, suntioiden, hautaustoimiston ja kirkkoherranviraston kanssa. Vastaan siitä, että hautausluvut ja hautapaikat ovat kunnossa ja kaikki asiaan kuuluvat tiedot ja toiveet kerätty.

Kotimatalla vein ensin postiin nipun kirjeitä. Sitteen kaupan kautta kotiin, ja kaunis ilma houkutteli vielä kävelylenkille ennen iltaa.

Lasse Lindberg
rippikoulupastori

Torstai 25.2.2021

On toiseksi viimeinen talviriparipäivä. Eilen menin väsyneenä nukkumaan hyvin varhain, joten herään turhan aikaisin, jo kuuden jälkeen. Saman tien alkavat päässäni raskuttava päivän työt ja sunnuntain konfirmaatio.

Uutisten ja aamiaisen jälkeen tarkistan tarvittavan materiaalin ja lähdän seurakuntatalolle. Siellä vielä kuppi kahvia automaatista, päivän työskentelyt läpi ja konfirmaation käsiohjelma valmiiksi; jätän pois nuorten lukeman esirukouksen, sillä toimitus on mahdutettava puoleen tuntiin.

Puoli kymmeneltä Salon kirkon ovet ovat auki, valot päällä, isosten aamukahvi tippunut. Maski naamalle, ja päivä läpi isosten, nuorisotyönohjaaja Simpan ja kanttori Kirsin kanssa.

Rippikoulu alkaa fiiliskierroksella, hartaudella ja rukoushelmillä, pienellä voimistelulla ja eilisen päivän kysymyksillä. Virsi johdattaa päivän aiheeseen.

Seuraava työskentely on seurakuntatalolla, koska tarvitsemme pöydät. Luemme Raamatusta hel-

luntaista, kerron Pyhästä Hengestä, ja jokainen askarteleo kyyhkysen ja valitsee siihen yhden raamatunkohdan. Teippaamme linnut seinälle yhdeksi parveksi.

Ruokailun jälkeen kuuntelemme rauhasa Kirsi-kanttorin urkukonsertin peittojen kanssa kirkon penkeillä makoillen.

Iltapäivän keskustelussa nousee paljon kysymyksiä kaverisuhteista, seurustelusta, rakkaudesta, täydellisestä kumppanista ja avioliitosta. Luemme yhdessä muutaman rakkaudesta kertovan raamatunkohdan.

Isoset vetävät vielä hupailuhetken ja hartauden, ja käymme heidän kanssaan läpi menynyttä ja huomista päivää, josta puolet menee konfirmaatioharjoituksiin. Parin työpuhelun ja sähköpostin jälkeen työt on tehty. Vihdoin maskin voi jättää roskikseen!

Lopulta on pastorinkin aika päästä kotiin. Teen ruokaa, katson videoita ja painun kymmenen aikoihin melko voipuneena pehkuihin.

Kisko & Muurla

Varaukset suoraan diakoniatyöntekijälle
puh. 041 442 4747.

Kuusjoki & Pertteli

Varaukset suoraan diakoniatyöntekijälle
puh. 040 849 6720.

VAATEKAMMARI JA PERNIÖN VAATEAITTA

Vaatekammari (Kirkkokatu 5) voi saada akuuttiin tarpeeseen vaatteita, kenkiä ja kodintarvikkeita ottamalla yhteyttä diakonian Salo-Uskelan alueen ajanvaraukseen. Perniön seurakuntatalon Vaateaitassa pääsee asioimaan ottamalla yhteyttä diakonian Perniön alueen ajanvaraukseen. Kumpaankaan paikkaan ei toistaiseksi voida

ottaa vastaan lahjoituksia tilanpuutteen takia.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Kauppakeskus Plaza,
Vilhonkatu 8, kolmas kerros
ajanvaraus ti ja to klo 12–13
puh. 044 774 5217
perheneuvonta.salo@evl.fi

VAPAAEHTOISTYÖ

Koordinaattorina
diakoni Sanna Saramo
puh. 044 774 5296
Tehtäviä tarjolla verkkosivustolla
vapaaehtoisty.fi/salo.

Seurakunta

2/2021

Julkaisija

Salon seurakunta
Torikatu 6, 24100 Salo
www.salonseurakunta.fi

Toimitus

Päätoimittaja Timo Hukka
p. 0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

Toimitussihteeri

Ulla-Maija Kytölä
p. 044 774 5212
ulla-maija.kytola@evl.fi

Sivunvalmistus

Salon Seudun Sanomat Oy
Anni Mäkinen

Jakelu Varsinais-Suomen
Tietojakelu Oy ja Posti Oyj

Paino

Salon Lehtitehdas,
Salo 2021

Painos 26 552 kpl

Uutta työnäkyä kasvattamassa

RIITTA KOIVISTO

Tunnetko Rainer Frimanin?
– Totta kai. Sen laulajan. Tangoprinsi... Syksyn sävel... kulta- ja platinalevyjä...

– Joo. Eikös hän kirjoittanut jonkun kirjankin? Oli pitkään toimittajana Suomenmaassa ja Satakunnan Kansassa. Kolumnisti myös.

– Osallistui romaneja koskeviin keskusteluihin. Vieraili luennoitsijana eri paikoissa, kuten mielenterveyspäivillä. Tehnyt ohjelmia Radio Deihin.

– Mitäs kaikkea hänelle tapahtuikaan...?

Tapahtui vaikka mitä. Uralla oli aina välillä niin paljon asioita päällekkäin, että voimat kuuluivat tyhjiin.

– Olen niin synnynäinen taiteilija, että mihin rupean, niin se on sitten täysillä.

Nyt mies on saanut etäisyyttä kokeamaansa. Yksi seestymistauko oli kolmevuotinen Raamatun opiskelu Kauniaisissa.

– Menin sinne, kun tajusin että työkii-re on saatava poikki, Rainer Friman kuvaa. – Välillä en nukkunut kuin kaksi tai kolme tuntia yössä ja mieli oli täynnä sappea.

– Opiskelin myös Vapaakirkon teologisessa opistossa, ja kun koulu alkoi olla loppuillaan, päätin muuttaa Saloon, koska täällä on paljon sukulaisia.

– Korona-aikana on ollut kiva, kun on ollut muutama perhe, joissa voi käydä. Se on antanut vähän voimia tähän.

– Varsinaisestihan olen Porista.

Mitä hänelle kuuluu nyt?

Kiitos, hyvää kuuluu!

Nykyinen elämäntilanne tuntuu hyvin seesteiseltä. Laulajan uran virallinen päättös oli vähän yli vuosi sitten.

Olohuoneen kirjahylly on täynnä.

– Olen kova kirjallisuusihminen. Luen paljon, ja tekeillä on yksi kirja.

– Rakastan kuunnella klassista musiikkia.

Työrintamalla viime vuosina keskeisintä on ollut toimittajuus Radio Deissä:

– Se on antanut minulle henkistä terveyttä ja fyysistäkin.

– Ihmisen ääni -ohjelmassa pohdiskeltiin isoja kysymyksiä eri asiantuntijoiden kanssa. Se sai valtavan suosion ja on ollut ehdolla vuoden parhaaksi kristilliseksi keskusteluohjelmaksi.

– Sen jälkeen tein monologiohjelmaa Mielen päällä. Toin esille, mitä olin viime viikolla ajatellut.

Ilman koronaa työ Radio Deissä varmaan jatkuisi.

Ihmisten asiat sydämellä

Kirjat ja lukuisat lehdet pitävät Frimania edelleen ajan tasalla.

Pitkän uran tehnyt laulaja on myös tullut niin tutuksi yleisönsä kanssa, että ihmisten on ollut helppo lähestyä häntä, antaa palautetta monista luennoista, saarnoista ja kolumneista tai muuten keskustella ja purkaa tuntojaan.

– Rakastan kuunnella ihmisiä ja käsi-

tellä eri asioita. Se on tehtäväni nyt ja ehkä loppuun asti niin kauan kuin olen voimissani.

– Ihmisen syvin tarve on kokea hyväksyntää. Olisi toivottavaa, että ihmiset kokisivat seurassamme, että tuo toinen antaa tilaa.

Kristillisissä yhteisöissä on valtavat mahdollisuudet tavata ja kohdata ihmisiä, Friman näkee, mutta todellisuus voi joskus olla kaikkea muuta:

– Saatamme istua kirkossa vuosikymmeniä olematta näkyviä. Pelkäämme paljastua. Nиеlemme kyseenalaistamatta joukon todellisuuden tai identiteetin ja jätämme huomiotta todellisen itsemme.

”Mihin rupean, niin se on sitten täysillä.”

– Itseään ei kuitenkaan pääse karkuun loppuun. Joutuu miettimään, kuka oikeasti olet ja mitä oikeasti ajattelet.

Rainer Friman on ollut kuin näköalapaikalla huomaamaan, kuinka valtava tarve on diakoniatyölle:

– Huutava tarve.

Tarvitsemme toisiamme

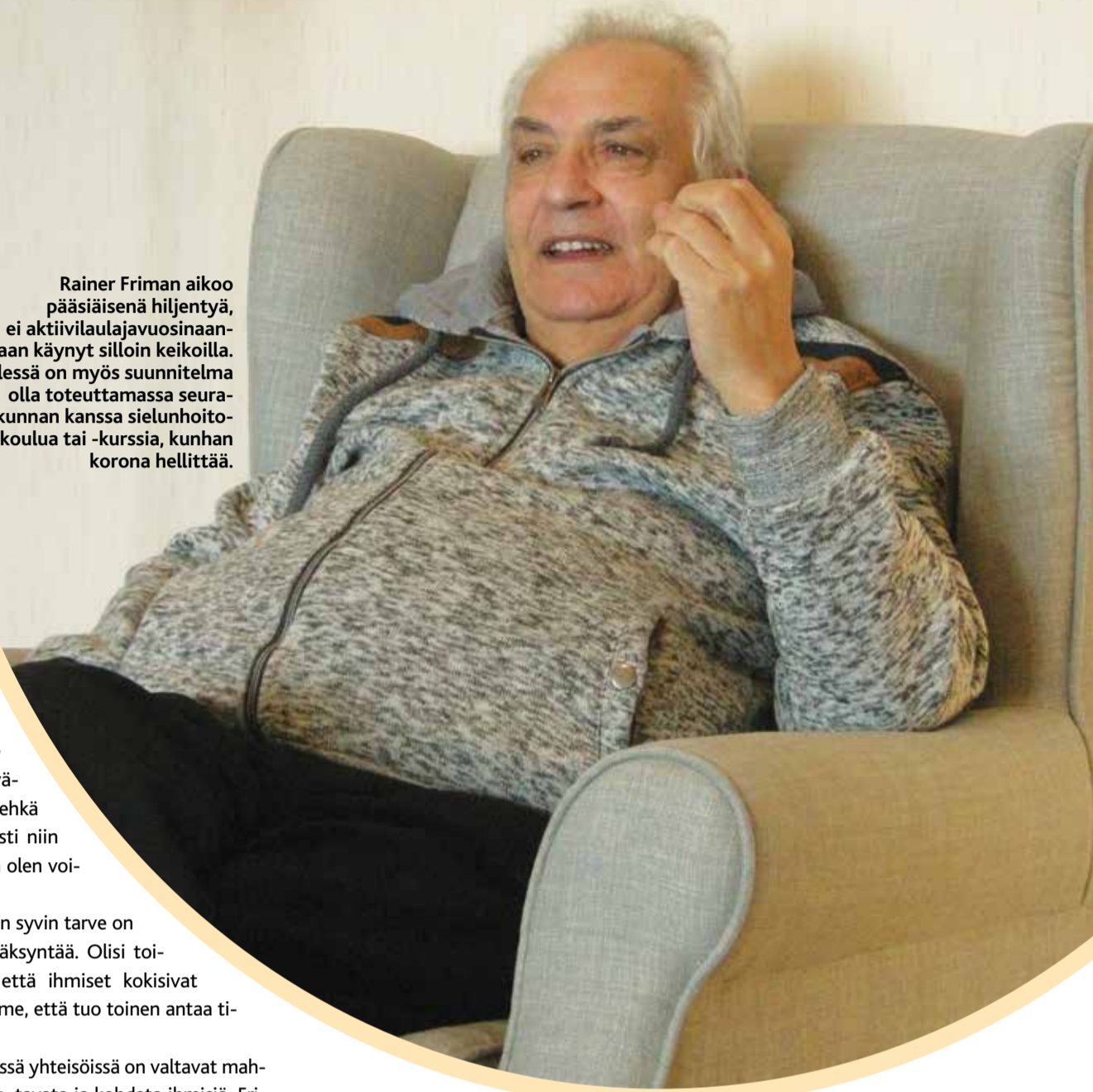
Kirkolla on todella hyvät edellytykset toimia sielunhoidollisena ja diakonisena yhteisönä, Friman näkee.

– Sillä on tarvittavat rakenteet, resurssit, asiantuntijat ja siellä on tilaa, joka ei karsi-noi ketään ulos.

Itse hän on hiljattain liittynyt kirkkoon takaisin.

– Parikymppisenä erosin siitä, kun ajat-

Rainer Friman aikoo pääsiäisenä hiljentyä, hän ei aktiivilaulajavuosiensa-kaan käynyt silloin keikoilla. Mielessä on myös suunnitelma olla toteuttamassa seurakunnan kanssa sielunhoitokoulua tai -kursssia, kunhan korona hellittää.

telin, ettei se ole opillisesti oikea yhteisö.

Suhteet kirkkoon ovat olleet kuitenkin vuosikymmeniä hyvät, ja hengelliseltä identiteetiltään Friman sanoo olevansa ”ihan luterilainen”. Samalla hän muistuttaa, ettei täydellistä seurakuntaa ole. Tai jos olisi nyt, niin ei kuulemma enää sen jälkeen kun hän liittyy siihen.

– Ajattelen että niin kauan, kun eri yhteisöissä on ihmisiä, jokainen yhteisö on hyvä ja käyttää vahvimpia puoliaan.

Luterilaisuudessa hänen mielestään ymmärretään ihmisen inhimillisyyden syvällisesti. Tämä näkyi hänestä hienosti piispa Mari Leppäsen virkaanastujaisaarnassa. Piispa puolusti heikoimpia ja sanoi, että Turun tuomiokirkon pitkää käytävää pitkin pitää olla tilaa erilaisten ihmisten tulla.

Toinen unohtumaton kokemus on vuosien takaa:

– Asuin Tampereella ja olin palanut loppuun, olin rahaton enkä jaksanut tehdä mitään. Menin kirkkoon kysymään apua enkä ikinä unohda, kuinka diakoniajohtaja ei kysynyt hengellisiä motiivejani tai elämäntilannetta tai muuta, vaan sanoi, että totta kai me autetaan.

– Kirkossa on tilaa. Tätä meidän pitää enemmän opetella. Meillä on maailman paras brändi, Jeesus. Jos julistamme evankeliumia rohkeasti, toteutamme perustetäväämme, olen varma, että ihmiset kokisivat, että tuossa on jotain konkretiaa.

Haaveena sielunhoitokoulutus

Ajatus, että kirkon suurimpia tehtäviä on antaa ihmisille mahdollisuus ja välineitä toimia toistensa auttajina, on saanut Rainer Frimanin kysymään myös, voitaisiinko Salon seurakunnassa lähteä järjestämään sielunhoitokoulutusta. Hän on varma, että moni tunnistaa itsessään halua ja kykyä kuunnella ja auttaa, mutta tuntee, ettei ole paikkaa, missä toteuttaa tätä tehtäväänsä.

Haave sielunhoitokoulutuksesta on jo saanut seurakunnasta vastakaikua ja viritänyt suunnitelmia. Yhtenä hidasteena on ollut – tietenkin – korona.

Sielunhoito on valtavan laaja asia, Friman kuvaa.

– Ihmisten kohtaaminen vaatii persoonallista läsnäoloa, eikä meillä kaikilla ole sitä syntymälahjana, mutta sitä voi opetella. Samoin kuin itsensäkin kohtaamista. On turha kuvitella, että toista voi auttaa tai neuvoa ilman että oma persoona on mukana. En usko sellaiseen sielunhoitoon.

– Läsnäolo alkaa siitä, että hyväksyt ihmisen etkä ala moralisoimaan. Hyvä kuuntelija ei järkyty toisen ongelmista.

Kohtaaminen ei ole helppo asia, koska se muistuttaa ihmisen omista rikkinäisyyksistä ja vajaamittaisuuksista, Friman kertaa, mutta sanoo pitävänsä mielessään galatalaiskirjeen ohjetta ”Kantakaa toistenne kuormia” ja – vähän myöhemmin – ”kukin kantakoon oman taakkansa”.